

9 Μαρτίου 2017

Ο χρόνος και η ανθρώπινη ζωή

Επιστήμες / Αστρονομία - Αστροφυσική - Διάστημα

Στράτος Θεοδοσίου, Καθηγητής Ιστορίας & Φιλοσοφίας της Αστρονομίας Πανεπιστημίου Αθηνών





Όταν μιλάμε για την έννοια του χρόνου πρέπει να διακρίνουμε δύο διαφορετικά πράγματα. Από τη μια μεριά έχουμε τη μερική και ψεύτικη εντύπωση του τι είναι χρόνος, όπως την αντιλαμβάνονται οι ανθρώπινες αισθήσεις και από την άλλη την πραγματική έννοια του χρόνου που, όπως θα δούμε, δεν γίνεται αντιληπτή από τις αισθήσεις παρά μόνο από τον ανθρώπινο νου.

Το κύριο φαινόμενο αυτού που οι αισθήσεις μας αντιλαμβάνονται ως χρόνο είναι ότι μπορεί να κοπεί σε κομμάτια.

Ένα χαρακτηριστικό και πολυχρησιμοποιούμενο κομμάτι χρόνου είναι η ημέρα την οποία χωρίζουμε αυθαίρετα σε 24 ώρες, ενώ ως έτος καθορίζουμε τον χρόνο που απαιτείται προκειμένου η Γη να κάνει μια πλήρη περιφορά γύρω από τον Ήλιο μας.

Όπως βλέπουμε ο καθορισμός της ημέρας και του έτους είναι μια αυθαίρετη μονάδα που εξυπηρετεί περιορισμένες μικρές περιοχές του Σύμπαντος όπως είναι η Γη μας.

Ο χρόνος όπως τον αντιλαμβάνεται η Σύγχρονη Φυσική δεν έχει σχέση με τα ρολόγια και τα ημερολόγια, είναι μια διάσταση όπως το μήκος το πλάτος και το ύψος, όμως χαρίζει στις μορφές που πλέουν μέσα του ιδιότητες παραμυθένιες και πέρα από την κοινή ανθρώπινη λογική.

Ο χρόνος της ανθρώπινης ζωής

Ο ανθρώπινος οργανισμός γερνάει με κάποιο μέσο ρυθμό. Τον ρυθμό αυτό τον συγκρίνουμε με το ρυθμό της περιστροφής της Γης γύρω από τον άξονά της, δηλαδή σε ημέρες και ώρες, ή με τον ρυθμό της περιφοράς της Γης γύρω από τον Ήλιο, δηλαδή σε χρόνια. Αυτό δεν σημαίνει ότι αν μεταβληθούν οι ρυθμοί των κινήσεων της Γης θα μικρύνει ή θα μεγαλώσει η διάρκεια της ζωής μας.

Ο ανθρώπινος χρόνος των ρολογιών και των ημερολογίων μας όσο και να μεταβάλλεται απλώς μετράει και δεν επηρεάζει τη διάρκεια της ζωής μας.

Ο προσωπικός χρόνος

Ο χρόνος τον οποίο χρειάζεται ο ανθρώπινος οργανισμός να επεξεργαστεί τις πληροφορίες που συλλέγουν τα αισθητήρια όργανα και να τις αποδώσει στη συνείδηση ως αντικειμενική πραγματικότητα ίσως αποτελεί, κατά τη γνώμη μας, την πρώτη και στοιχειώδη μονάδα του ανθρωπίνως αντιληπτού και μετρούμενου χρόνου.

Η διάρκεια αυτής της μονάδας χρόνου δεν είναι σταθερή αλλά μεταβάλλεται ανάλογα με την ψυχική και βιολογική κατάσταση του ανθρώπου και, ως εκ τούτου, είναι δυνατόν να μεταβάλλεται από άνθρωπο σε άνθρωπο και αναλόγως της φυσικής, νοητικής και ψυχολογικής κατάστασης καθενός, σε διάφορες περιόδους της ζωής του.

Με τον τρόπο αυτό δημιουργείται η αίσθηση του προσωπικού χρόνου. Έτσι πολλές φορές, σε περιόδους χαράς, νιώθουμε τον χρόνο να κυλάει γρήγορα, αφού ο οργανισμός μας επεξεργάζεται ταχύτατα τις προσφερόμενες πληροφορίες. Αντιθέτως σε ψυχικές περιόδους δύσκολες ή αδιάφορες, ο χρόνος κυλάει αργά, αφού η επεξεργασία των εξωτερικών δεδομένων γίνεται σε πολύ αργούς ρυθμούς

[συνεχίζεται]

Πηγή: Δανέζης Μάνος, επ. Καθηγητής και Θεοδοσίου Στράτος, αναπλ. Καθηγητής ΕΚΠΑ, κείμενα της εκπομπής «Το Σύμπαν που αγάπησα». Τίτλος επεισοδίου: «Το φάντασμα του ανθρώπινου Χρόνου»

<http://bit.ly/2IFkGkz>